

DOI <https://doi.org/10.37406/2521-6449/2026-1-8>
УДК 34:37.013.83:004

Гавловська А. О.

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права, професійної та соціально-гуманітарної освіти
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Кам'янець-Подільський, Україна
E-mail: ahavlovska@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7973-7560

Циганюк М. А.

кандидат історичних наук,
асистент кафедри права, професійної та соціально-гуманітарної освіти
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Кам'янець-Подільський, Україна
E-mail: tsyganuk.m@gmail.com
ORCID: 0009-0004-1713-8951

Гораш К. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри права, професійної та соціально-гуманітарної освіти
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Кам'янець-Подільський, Україна
E-mail: katelyna.vik@ukr.net
ORCID: 0000-0001-8625-9774

ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ СУЧАСНОЇ ПРАВНИЧОЇ ОСВІТИ

Анотація

У статті досліджено інноваційний інструментарій сучасної правничої освіти в умовах цифрової трансформації суспільства та оновлення підходів до професійної підготовки юристів. Проаналізовано концептуальні засади модернізації юридичної освіти на засадах впровадження цифрових технологій, інтерактивних методик навчання та посилення практикоорієнтованого складника освітнього процесу. Визначено основні напрями трансформації освітнього середовища, зокрема перехід до віртуальних форматів взаємодії між учасниками освітнього процесу, інтеграцію інструментів AI в освітню діяльність, розвиток цифрових компетентностей у сфері Legal Tech та Legal Design, а також розширення використання електронних ресурсів і платформ дистанційного навчання. Визначено зміст професійних умінь, що формуються у здобувачів у процесі опанування цифрових сервісів, автоматизованих систем аналізу інформації, електронного документообігу та засобів візуалізації юридичних матеріалів. Проаналізовано інтерактивні методики навчання як базові елементи інноваційної моделі підготовки фахівців-юристів. Розкрито освітній потенціал моделювання судових процесів, імітаційних сценаріїв процесуальних дій, гейміфікованих форматів та кейс-методу на основі судової практики. Зауважено їх значення для розвитку навичок правової аргументації, підготовки процесуальних документів, роботи з доказами, критичного аналізу фактичних обставин справи та прийняття обґрунтованих рішень у змодельованих професійних ситуаціях. Визначено роль клінічної правової освіти, менторських програм і професійного нетворкінгу у формуванні практичного досвіду, етичної відповідальності та стійкої професійної ідентичності здобувачів.

Узагальнено, що впровадження цифрових та інтерактивних інструментів забезпечує інтеграцію теоретичної підготовки з реальними потребами правозастосовної діяльності, сприяє розвитку аналітичного мислення, комунікативних компетентностей і готовності до безперервного професійного вдосконалення. Сформульовано висновок про доцільність подальшої системної інтеграції інноваційних освітніх технологій із метою підвищення якості юридичної освіти та її відповідності сучасним викликам.

Ключові слова: правнича освіта, цифровізація, інноваційні методики навчання, інтерактивні технології, Legal Tech, Legal Design, штучний інтелект, клінічна освіта, дистанційне навчання, професійні компетентності.

Вступ. Сучасна юридична діяльність дедалі більше інтегрується із цифровими інструментами, аналітичними платформами, електронними сервісами судочинства та алгоритмічними системами обробки інформації, що формує нові вимоги до професійної компетентності фахівців-юристів. За таких умов традиційна модель юридичної освіти виявляється недостатньо адаптивною до динаміки правозастосування та інноваційних процесів, що відбувається у суспільстві, а отже, потребує системного оновленого змісту, методів і організаційних форм освітньої діяльності. Підвищення ролі практикоорієнтованого навчання, розширення використання інтерактивних форматів, упрова-

дження технологій AI та розвиток цифрових компетентностей у межах Legal Tech і Legal Design актуалізують проблему комплексного наукового осмислення інноваційного інструментарію правової освіти. Зокрема, окремого значення набуває дослідження механізмів поєднання теоретичної підготовки юристів із моделюванням професійних ситуацій, залученням судової практики та формування навичок роботи з електронними ресурсами. У цьому контексті обґрунтування ефективних моделей інтеграції цифрових та інтерактивних технологій у процес правової освіти є важливою передумовою забезпечення якості підготовки конкурентоспроможного юриста.

Метою статті є дослідження інноваційних навчальних інструментів у сучасній правовій освіті в аспекті цифрових та інтеграційних технологій у процес підготовки фахівців-юристів.

Виклад основного матеріалу. Попри відсутність формальної легітимації Концепції розвитку юридичної освіти (далі – Концепції) як єдиного нормативно-правового акта, її програмні положення слугують фундаментальним базисом для реформування правової школи України, який де-факто імплементується у вітчизняне освітнє поле [4]. Зокрема, варто наголосити, що ключові концептуальні ідеї та орієнтири Концепції уже знайшли своє безпосереднє практичне та нормативне відображення в оновлених стандартах вищої юридичної освіти та сучасних акредитаційних вимогах до відповідних освітніх програм. Стратегічними векторами підготовки конкурентоспроможних фахівців-юристів Концепція визначає системну модернізацію навчально-методичного інструментарію через імперативне посилення практикоорієнтованості освітніх програм, інституціоналізацію клінічної правової освіти та всебічну підтримку прикладних студентських досліджень [4]. Визначальними аспектами вдосконалення юридичної освіти відповідно до Концепції є впровадження інноваційних дидактичних та інформаційно-цифрових технологій, розбудова внутрішніх систем академічної доброчесності, забезпечення доступу здобувачів до глобальних фахових баз даних, а також активна інтеграція доосвітнього процесу судової практики із залученням до викладання юристів-практиків. Зокрема, актуальність цифровізації юридичної освіти в Концепції визначається комплексним впливом глобальної технологічної трансформації суспільства, що зумовлює перегляд традиційних підходів до підготовки фахівців-юристів і формування нової моделі професійних компетентностей. Сучасний ринок правових послуг орієнтується на фахівця, здатного ефективно функціонувати у цифровому середовищі, використовувати електронні правові ресурси, аналітичні платформи та інструменти автоматизованої обробки інформації. Поширення дистанційних форматів взаємодії в освітньому процесі актуалізують потребу в гнучкій, технологічно інтегрованій організації освітнього процесу, що забезпечує безперервність навчання, доступність освітніх ресурсів і збереження належного рівня академічної якості. У цьому контексті цифровізація постає не як допоміжний інструмент, а як системоутворюючий чинник модернізації юридичної освіти, спрямований на підвищення її стійкості, адаптивності та відповідності сучасним соціально-правовим викликам. Слушною у цьому аспекті є позиція Н.В. Верлос, Т.О. Коломоєць, І.П. Шумейко, які зазначають, що, «досліджуючи інноваційні методи викладання юридичних дисциплін в умовах цифровізації, варто акцентувати увагу на зміні освітньої парадигми у напрямі переходу від авторитарної (традиційної) педагогіки до гуманістичного розвитку особистості, від пасивного накопичення знань до вміння оперувати ними, від «кінцевої» освіти до безперервної, від поточної організації навчання до групової та індивідуальної» [2, с. 666].

Підкреслимо, що цифрова трансформація юридичної освіти розглядається не просто як заміна форми навчання, а як стратегічний ресурс модернізації, що, на нашу думку, охоплює такі ключові моменти:

1. Перехід від традиційних методів до віртуальних (онлайн) форм взаємодії між викладачем та здобувачами:

- створення віртуальних аудиторій на базі (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams) для проведення інтерактивних занять;
- розроблення комплексів дисциплін, що включають презентації, SCORM-пакели, Smart-підручники та навчальні відео;
- використання онлайн-інструментів для опитувань та візуалізації (Kahoot, Quizizz, Canvas, Prezi, LearningApps).

Як слушно зауважують Н.В. Верлос, Т.О. Коломоєць, І.П. Шумейко, «за способом взаємодії учасників освітнього процесу пропонується виділяти реальні (контактні) та віртуальні (онлайн) методи навчання. При цьому наголошується, що реальні методи навчання передбачають реальну, контактну, синхронну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, а віртуальні – дистанційну, безконтактну, онлайн взаємодію за допомогою цифрових девайсів та мережі Інтернет у віртуальній аудиторії, яка може відбуватись як у синхронному, так і в асинхронному форматі» [2, с. 667].

2. Інтеграція AI в юридичну освіту (наприклад, Claude, ChatGPT) для формування у здобувачів навиків автоматизації рутинних завдань, аналізу документів та пошуку інформації:

- формування практичних навиків використання AI для перекладу текстів, аналізу ризиків у договорах, створення чат-ботів і баз знань тощо;
- комплексного осмислення етико-правових викликів застосування штучного інтелекту, що охоплюють проблематику алгоритмічної автономності, відповідальності, забезпечення кібербезпеки, захисту даних, а також дотримання принципів академічної доброчесності в умовах цифрової трансформації освіти.

На думку О.А. Македон, «використання автономних систем штучного інтелекту (ШІ) у юридичній практиці ставить питання про визначення відповідальності за їхні дії. Оскільки ці системи можуть приймати рішення без прямого втручання людини, виникає необхідність у визначенні, хто несе відповідальність за їхні дії у разі помилок або неправомірних вчинків» [5, с. 202].

3. Формування нових цифрових компетентностей (Legal Tech & Legal Design), зокрема:

- навиків ефективного застосування спеціалізованого програмного забезпечення, автоматизованого створення типових документів, ґрунтовного аналізу судової практики за допомогою алгоритмів, роботи із системами електронного документообігу та цифрового судочинства (Legal Tech);

- умінь структурувати та візуалізувати складну юридичну інформацію (із використанням інфорграфіків, логічного форматування та схем), орієнтовану на осіб без відповідної юридичної освіти («Legal design – це підхід оформлення юридичних документів, що поєднує законодавчу точність, дизайн мислення та принципи зручності для користувача (UX). Його головна мета – трансформувати юридичну комунікацію з незрозумілої та абстрактної у чітку, логічну і доступну для читача без юридичної освіти» [10]);

- умінь користуватися відкритими реєстрами, системами «Електронний суд», базами законодавства;

- компетентностей із медіаграмотності та кібергігієни, зокрема здатності до безпечної цифрової комунікації, превентивного захисту конфіденційних даних клієнтів та ефективної нейтралізації соціоінженерних загроз.

4. Використання інноваційних організаційних форм освітньої діяльності, до яких належать:

- діяльність юридичних клінік, у т. ч. з використанням онлайн-консультування;

- створення на базі ЗВО інноваційних структур для комерціалізації наукових розробок та залучення венчурного капіталу (наприклад, стартапів, spin-off-компаній). Наприклад, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», ЗВО наділяються розширеною інституційною автономією у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, що передбачає право формувати на своїй базі інноваційні наукові та технологічні парки, бізнес-інкубатори, малі підприємства та інші організаційні форми кооперації доведення результатів діяльності до стадії інноваційного продукту та його подальшої комерціалізації [7].

5. Розвиток дистанційної юридичної освіти передбачає:

- адаптацію методик викладання до дистанційної форми освітнього процесу;

- забезпечення доступу до методичних матеріалів через системи управління навчання (Moodle, Google Classroom);

- використання відкритих онлайн-курсів для самоосвіти та навчання продовж життя (наприклад, курсів на платформах Coursera, edX, Prometheus та EdEra), що забезпечують диверсифікацію фахових знань, поглиблення міждисциплінарних компетентностей та практичну реалізацію концепції безперервного професійного розвитку сучасного юриста.

Зокрема, як підкреслює Л. Дорошенко, дистанційний формат забезпечує розширення доступу до правничої освіти, підвищення її гнучкості та адаптивності до соціально-економічних викликів, водночас актуалізуючи потребу в удосконаленні нормативно-правового регулювання, стандартизації якості електронних освітніх ресурсів і гарантуванні академічної доброчесності [3]. У цьому контексті дистанційна юридична освіта постає як інтегрована модель підготовки правників, що поєднує технологічну інноваційність із забезпеченням належного рівня професійних компетентностей та відповідності освітніх результатів сучасним вимогам правничої діяльності.

Упровадження інтерактивних методик, які є базовим елементом інноваційного навчання у сучасній вищій юридичній освіті, забезпечує перехід від пасивного засвоєння теорії до активного практикоорієнтованого навчання. Такий підхід сприяє не лише глибокому опануванню норм права, а й комплексному розвитку аналітичного мислення, комунікативних навичок (soft-skills) та стійкої професійної ідентичності здобувачів. Отже, в умовах цифровізації освітнього простору саме інтерактивні методи стають ефективним механізмом, що поєднує теоретичну базу з практичними вимогами юридичної діяльності та дає змогу забезпечити підготовку висококонкурентних фахівців, готових до реальних викликів професії.

Ураховуючи вищезазначене, вважаємо за доцільне детальніше розкрити практичний потенціал та специфіку застосування таких інтерактивних навчальних інструментів інноваційного навчання у сучасній вищій юридичній освіті:

1. *Moot Courts (судові дебати/інсценування судового засідання)* – виступає дієвим інтерактивним інструментом підготовки правників, що забезпечує командну змагальність у квазіпрофесійному середовищі. Завдяки цій технології здобувачі вищої освіти опановують комплекс практичних навичок – від складання процесуальних документів (меморандумів) до публічного захисту правової позиції та ведення фахової аргументованої дискусії з експертами-практиками. Як слушно зауважує Н.В. Артикуца, «розігрування судового процесу у вигаданій справі або тій, що вже вирішена судом, має за мету підготувати студентів до участі у судовому процесі: позмагатись у красномовстві, сформулювати та захистити свою позицію, висвітлити власне бачення якогось питання» [1, с. 184]. Організація Moot Courts у спеціалізованих навчальних аудиторіях або навіть у реальних залах суду гарантує максимальну інтеграцію студентів у професійне середовище, а вагомість цього методу в освітньому процесі доцільно підкріплювати механізмами академічного стимулювання через систему рейтингового оцінювання учасників Moot Courts.

2. *Віртуальні та імітаційні сценарії слідчих дій із застосуванням рольового розподілу.* Відтворення різноманітних правових ситуацій (від специфічних криміналістичних заходів до засідань адміністративних комісій чи колегій) дає змогу здобувачам освіти комплексно опанувати алгоритми дій різних учасників провадження. Такий інтерактивний інструмент підготовки передбачає «розгляд справи – гіпотетичної чи з реальної практики, під час якої студенти повинні повністю відтворити функції учасників процесу: пред'явити та дослідити докази, заявити процесуальні клопотання, пред'явити аргументи і т. п.» [9, с. 51]. Завдяки цій інтерактивній методиці студенти

набувають прикладних навичок безпосередньої роботи з доказовою базою, належного заявлення процесуальних клопотань та фахового обґрунтування власної правової позиції в умовах, що максимально точно відображають реалії практичної діяльності.

3. *Ігрові технології (гейміфікація)*. Упровадження ігрових технологій та елементів гейміфікації в освітній процес передбачає інтеграцію ділових і рольових ігор, спрямованих на практичне моделювання ситуацій із майбутньої професійної діяльності правника (наприклад, проведення загальних зборів акціонерів). Водночас для стимулювання пізнавального інтересу та забезпечення ефекту змагальності (як у традиційному, так і в дистанційному форматах навчання) активно застосовуються спеціалізовані цифрові платформи, що дають змогу конструювати інтерактивні вікторини, опитування та інші форми гейміфікованого поточного контролю знань здобувачів освіти. Серед цифрових платформ можна виділити «Thinglink, Buncsee, Quizlet, Nearpod, Pear Deck, Squigl, Classtime, Kahoot, LearningApps – онлайн-сервіс дає змогу створювати інтерактивні навчальні ігри: вікторини (наприклад «Знай свої права», «Дотримуйся обов'язків»), опитування, інтерактивні вправи (ребуси, ігри-головоломки у вигляді мозаїки, пазли, кросворди тощо)» [2].

4. *Кейс-метод (Case-study) на основі реальної практики ЄСПЛ та Верховного Суду*. Застосування даного методу є невід'ємним складником сучасної підготовки правників, що забезпечує синхронізацію освітнього процесу з реальними тенденціями правозастосування. Case-study базується на комплексному аналізі багатоваріантних правових ситуацій, вимагаючи від здобувачів освіти самостійного пошуку інформації, критичного оцінювання фактів та прийняття обґрунтованих правових рішень. Під час аналізу реальних судових справ студенти набувають прикладних навичок роботи з профільними цифровими реєстрами та базами даних (HUDOC, Опендатабот, база правових позицій Верховного Суду), що сприяє формуванню їхньої інформаційно-аналітичної компетентності, розвитку здатності здійснювати системний пошук, критичну верифікацію та інтерпретацію правової інформації, забезпечує інтеграцію доктринальних положень з актуальною судовою практикою. Зокрема, проєкт Концепції розвитку юридичної освіти містить положення, відповідно до якого «освітні програми та навчальні плани мають розроблятися із залученням представників правничих спільнот та повинні відображати процеси та тенденції, що мають місце у правозастосуванні, а саме: використання та огляд рішень національних та міжнародних судів, зокрема практики Європейського суду з прав людини, її включення в освітній процес відповідно до рекомендацій Ради Європи» [8].

5. *Менторські програми та нетворкінг у професійних соціальних мережах (LinkedIn, спеціалізовані Telegram-спільноти)*. Поєднання менторських програм та активний професійний нетворкінг у цифровому середовищі становлять важливий компонент практичної підготовки майбутніх правників. У системі клінічної правової освіти ключову функцію виконує інститут наставництва, у межах якого досвідчені експерти-практики (судді, адвокати, прокурори) та викладачі-куратори забезпечують трансляцію фахового досвіду юристам-початківцям шляхом безпосередньої комунікації, що виходить за межі традиційних академічних форматів. Як підкреслює І.В. Новосад, «викладач-куратор – це особа, яка є адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, котра у встановленому порядку зарахована в юридичну клініку для надання необхідної методичної та практичної допомоги студентам-консультантам» [6]. Такий підхід доповнюється залученням здобувачів до фокус-груп, дискусійних клубів та фахових спільнот для спільного розв'язання прикладних юридичних завдань. Водночас соціальні мережі та спеціалізовані онлайн-платформи ефективно використовуються як інтерактивні комунікаційні майданчики для правопросвітницької діяльності, фахового обговорення і реалізації проєктних завдань.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Цифрова модернізація правничої освіти – це системний напрям оновлення підготовки фахівців, орієнтований на поєднання нормативних орієнтирів реформування з інноваційним навчально-методичним інструментарієм. Освітній процес набуває технологічно інтегрованого характеру на основі використання онлайн-платформ, цифрових ресурсів, аналітичних систем, що трансформують традиційну модель навчання в адаптивну до нових концептуальних засад правничої освіти модель. Інтеграція технологій AI, розвиток Legal Tech та Legal Design-компетентностей, залучення електронних реєстрів і цифрового судочинства формують у здобувачів навички ефективної діяльності в умовах інформаційної насиченості та цифровізації правозастосування.

Інтерактивні методики навчання створюють квазіпрофесійний простір освітнього процесу, у якому здобувачі формують навички правової аргументації, підготовки документації та прийняття обґрунтованих правозастосовних рішень. Поєднання клінічної юридичної освіти, наставництва та професійного нетворкінгу посилює практичний складник підготовки майбутніх юристів, сприяє встановленню етичної відповідальності та професійної самосвідомості.

Сукупність зазначених інструментів забезпечує інтеграцію теоретичної бази з реальними запитами правничої діяльності та формує таку модель підготовки юриста, за якої він здатний до безперервного подальшого професійного розвитку та ефективної діяльності в умовах цифрової правової системи.

Перспективу подальших наукових розвідок у межах означеної проблематики доцільно пов'язувати з поглибленням теоретико-методологічного та прикладного аналізу цифрової трансформації правничої освіти; актуальними є також дослідження педагогічних моделей використання цифрових правових інструментів (електронних реєстрів, систем цифрового судочинства, аналітичних платформ) як засобів розвитку правової аргументації та професійного мислення.

Список використаних джерел

1. Артикуца Н. В. Високоєфективні методики фахової підготовки правників. *Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*. 2017. С. 180–181. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/58188f3c-7f75-4b4f-b4ee-2df434c3d3cf/content> (дата звернення: 27.01.2026).
2. Верлос Н. В., Коломоєць Т. О., Шумейко І. П. Інноваційні методи викладання юридичних дисциплін в умовах євроінтеграції та цифрової трансформації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. Вип. 5. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-5/166>
3. Дорошенко Л. М. Сучасні інноваційні методики викладання навчальних дисциплін господарсько-правового блоку: виклики в умовах реформи юридичної освіти та дистанційного навчання. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2024. Вересень. С. 129–139. DOI: <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2024.1.14>
4. Концепція юридичної освіти має бути затверджена. *DEMOCRACY JUSTICE REFORMS*. URL: <https://dejure.foundation/kontseptsia-yurydychnoi-osvity-maje-buty-zatverdzhena/> (дата звернення: 19.01.2026).
5. Македон О. А. Етичні та юридичні аспекти використання штучного інтелекту у юридичній практиці. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32782/2408-9257-2024-1-37>
6. Новосад І. В. Методичні рекомендації для організації аудиторної та позааудиторної роботи з нормативного освітнього компонента «Юридична клінічна практика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 (Право). Луцьк, 2025. 57 с. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/29510/3/metod.pdf> (дата звернення: 28.01.2026).
7. Про вищу освіту : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#top> (дата звернення: 24.01.2026).
8. Проект Концепції розвитку юридичної освіти. *Комітет із питань освіти, науки та інновацій*. URL: https://kpo.rada.gov.ua/news/main_news/75465.html (дата звернення: 19.01.2026).
9. Серединко А. А. Сучасні моделі юридичної освіти (на прикладі США та Німеччини). *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 50–53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-10/8>
10. Legal design: що це таке і чому важливо впроваджувати його в професійну діяльність? *MANIMAMA*. URL: <https://manimama.eu/uk/legal-design-shho-tse-take-i-chomu-vazhливо-vprovadzhuвати-yogo-v-profesijnu-diyalnist/> (дата звернення: 22.01.2026).

Havlovska A. O.

*Candidate of Law, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Law, Professional and Social and Humanitarian Education
Higher educational institution «Podillia State University»
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
E-mail: ahavlovska@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7973-7560*

Tsyganyuk M. A.

*Candidate of Historical Sciences,
Assistant at the Department of Law, Professional and Social and Humanitarian Education
Higher educational institution «Podillia State University»
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
E-mail: tsyganyuk.m@gmail.com
ORCID: 0009-0004-1713-8951*

Horash K. V.

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the of the Department of Law, Professional and
Social-Humanitarian Education,
Higher educational institution «Podillia State University»
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
E-mail: kateryna.vik@ukr.net
ORCID: 0000-0001-8625-9774*

INNOVATIVE TOOLS OF MODERN LEGAL EDUCATION**Abstract**

The article examines the innovative toolkit of modern legal education in the conditions of digital transformation of society and renewal of approaches to the professional training of lawyers. The conceptual foundations of the modernization of legal education based on the introduction of digital technologies, interactive teaching methods and the strengthening of the practice-oriented component of the educational process have been analyzed. The main directions of the transformation of the educational environment have been determined, in particular, the transition to virtual formats of interaction between participants in the educational process, the integration of AI tools into educational activities, the development of digital competencies in the field of Legal Tech and Legal Design, as well as the expansion of the use of electronic resources and distance learning platforms. The content of professional skills that are formed in the applicants in the process of mastering digital services, automated information analysis systems, electronic document management

and means of visualization of legal materials is determined. Interactive teaching methods are analyzed as the basic elements of the innovative model of training legal specialists. The educational potential of modeling court processes, simulation scenarios of procedural actions, gamified formats and the case method based on judicial practice is revealed. Their importance for the development of legal argumentation skills, preparation of procedural documents, working with evidence, critical analysis of the actual circumstances of the case and making informed decisions in simulated professional situations is highlighted. The role of clinical legal education, mentoring programs, and professional networking in the formation of practical experience, ethical responsibility, and sustainable professional identity of the applicants is determined.

It is summarized that the implementation of digital and interactive tools ensures the integration of theoretical training with the real needs of law enforcement activities, promotes the development of analytical thinking, communicative competences and readiness for continuous professional improvement. A conclusion on the expediency of further systemic integration of innovative educational technologies with the aim of improving the quality of legal education and its compliance with modern challenges has been formulated.

Key words: legal education, digitalization, innovative teaching methods, interactive technologies, Legal Tech, Legal Design, artificial intelligence, clinical education, distance learning, professional competencies.

References

1. Artykutsa, N. V. (2017). Vysokoeffektyvni metodyky fakhovoi pidhotovky pravnykiv [Highly effective methods of professional training of lawyers]. *Vyshcha osvita Ukrainy u konteksti intehtratsii do yevropeiskoho osvitnoho prostoru*, 180–181. Retrieved from: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/58188f3c-7f75-4b4f-b4ee-2df434c3d3cf/content> [in Ukrainian].
2. Verlos, N. V., Kolomoiets, T. O., Shumeiko, I. P. (2024). Innovatsiini metody vykladannia yurydychnykh dystsyplin v umovakh yevrointehtratsii ta tsyfrovoi transformatsii [Innovative methods of teaching legal disciplines in the conditions of European integration and digital transformation]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 5. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-5/166> [in Ukrainian].
3. Doroshenko, L. M. (2024). Suchasni innovatsiini metodyky vykladannia navchalnykh dystsyplin hospodarsko-pravovoho bloku: vyklyky v umovakh reformy yurydychnoi osvity ta dystantsiinoho navchannia [Modern innovative methods of teaching academic disciplines of the economic and legal block: challenges in the conditions of legal education reform and distance learning]. *Pravnychi chasopys Donetskoho natsionalnoho universytetu imeni Vasylia Stusa*. (Ver 2024), 129–139. <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2024.1.14> [in Ukrainian].
4. Kontseptsiia yurydychnoi osvity maie buty zatverdzhena [The concept of legal education must be approved]. DEMOCRACY JUSTICE REFORMS. Retrieved from: <https://dejure.foundation/kontseptsiia-yurydychnoi-osvity-maje-buty-zatverdzhena/> [in Ukrainian].
5. Makedon, O. A. (2024). Etychni ta yurydychni aspekty vykorystannia shtuchoho intelektu u yurydychnii praktytsi [Ethical and legal aspects of the use of artificial intelligence in legal practice]. *Aktualni problemy vitchyznianoï yurysprudentsii*, 1. <https://doi.org/10.32782/2408-9257-2024-1-37> [in Ukrainian].
6. Novosad, I. V. (2025). Metodychni rekomendatsii dlia orhanizatsii audytornoï ta pozaaudytornoï roboty z normatyvnoho osvitnoho komponenta «Yurydychna klinichna praktyka» dlia zdobuvachiv pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoï osvity spetsialnosti 081 (Pravo) [Methodical recommendations for the organization of classroom and extracurricular work on the normative educational component «Legal clinical practice» for applicants of the first (bachelor's) level of higher education, specialty 081 (Law)]. Lutsk, 57 p. Retrieved from: <http://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/29510/3/metod.pdf> [in Ukrainian].
7. Pro vyshchu osvitu [On higher education]: Zakonu Ukrainy vid 26.11.2015 r. № 848-VIII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#top> [in Ukrainian].
8. Proiekt Kontseptsiï rozvytku yurydychnoi osvity [Draft Concept of the Development of Legal Education]. Komitet z pytan osvity, nauky ta innovatsii. Retrieved from: https://kno.rada.gov.ua/news/main_news/75465.html [in Ukrainian].
9. Seredynko, A. A. (2022) Suchasni modeli yurydychnoi osvity (na prykladi SShA ta Nimechchyny) [Modern models of legal education (on the example of the USA and Germany)]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 10, 50–53. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-10/8> [in Ukrainian].
10. Legal design: shcho tse take i chomu vazhlyvo vprovadzhuvaty yoho v profesiinu diialnist? [Legal design: what is it and why is it important to implement it in professional activity?] MANIMAMA. Retrieved from: <https://manimama.eu/uk/legal-design-shho-tse-take-i-chomu-vazhlyvo-vprovadzhuvati-jogo-v-profesijnu-diyalnist/> [in Ukrainian].

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 03.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 17.04.2026